

MEMO

Aan: Kerkenraad Jacobikerk
Betreft: Protestant of Hervormd
Van: Theo van Stuijvenberg
Versie: 3.0

Broeders,

Zoals u allicht weet loopt er al geruime tijd een discussie over de tenaamstelling of beter gezegd de juridische titel van de Jacobikerk. Op dit moment zijn wij een Hervormde Wijkgemeente. Deze tenaamstelling komt voort uit een principiële keuze wat voor soort gemeente wij in kerkordelijk zin willen zijn. Vertaalt naar het reguliere rechtssysteem zou je kunnen zeggen, wat voor rechtspersoon (BV, NV, Stichting, etc) willen we voorstaan. Voor de liefhebbers verwijs ik graag naar de website van de PKN en legio andere website en publicatie.

Een en ander heeft consequenties voor de Jacobikerk. Waar in eerste instantie de indruk bestond dat na de vereniging tot PKN het predikaat “hervormd” geen impact zou hebben, werd na verloop van tijd duidelijk dat de tenaamstelling ook de titel en daarbij de “rechtspersoonlijke” status in kerkordelijke zin bepaalt.

Dit zou ook geen probleem zijn als er geen consequenties aan verbonden zouden zijn die van toepassing zijn op de Jacobikerk. De consequenties zijn op te delen naar twee aspecten:

1. Identiteit
2. Geografisch

Identiteit

Waar we eerst hervormd waren met een gereformeerde bonds karakter zijn we nu protestants met een hervormde signatuur. Het kan verkeren.

Deze subtitel, die overigens het komende decennium mogelijk voor verwarring zou kunnen zorgen, heeft echter wel degelijk duiding. Een naam kan herkenning bewerkstelligen. Zo zou een groep ‘hervormde’ gemeenten in Nederland een traditie naar leer en leven kunnen voorstaan. Overigens, in het verleden heeft de Jacobikerk er bewust voor gekozen “gewoon” hervormd te zijn.

Voorgaande alinea zou derhalve een argument kunnen zijn om een “hervormde wijkgemeente” te blijven. Dat het grootste deel van de inwoners van Utrecht hier geen jota van zou begrijpen zouden we dan voor lief moeten nemen. Het zou vooral ten dienste staan van onderlinge herkenning tussen gemeenten met dit predikaat.

De kerkorde geeft overigens aan gemeenten alle ruimte om in haar beleidsplan en regeling haar belijden en signatuur te verankeren. De gemeente kan in haar beleidsplan verwijzen naar belijdenisgeschriften en meer praktisch principiële zaken vastleggen aangaande huwelijk, doop, etc. (zie ook [artikel RD](#)) Tot op heden heeft de Jacobikerk hier ook geen gebruik van gemaakt.

Echter, deze principiële keuze heeft ook praktische consequenties:

Geografisch (nieuwe ingekomen)

Het kiezen voor de titel “hervormde wijkgemeente” heeft een kerkordelijke status en leidt er toe dat nieuw ingekomen protestanten in de Jacobi-wijk niet automatisch worden ingeschreven bij de Jacobikerk. Dus alleen inkomende Hervormden die in de Jacobiwijk zouden komen te wonen worden automatisch ingeschreven bij Jacobikerk.

Omdat de Centrum Gemeente ook in onze wijk aanwezig is en deze wel protestants is geworden, worden de inkomende protestanten automatisch bij de Protestantse Centrum Gemeente ingeschreven.

Op de lange termijn zou dit betekenen dat er steeds minder ingekomenen bij de Jacobikerk worden ingeschreven. Immers, de verwachting bestaat dat een groot deel van de huidige nog “Hervormden” Protestants zal worden. De nieuw ingekomenen stroom zal dan op middellange termijn langzaam opdrogen.

De consequentie zou dan zijn dat we van een territoriale gemeente een mentale gemeente zouden worden met substantieel minder binding met de geografische Jacobiwijk waar we ons al langer dan 700 jaar mee verbonden weten.

Conclusie

1. Wenst de kerkenraad haar identiteit te borgen door middel van het handhaven van de titel “hervormde wijkgemeente”.
2. Accepteert de kerkenraad dat hiermee dat haar binding met de geografische Jacobi-wijk op de termijn zal ophouden te bestaan?
3. Op welke manier wenst de kerkenraad bij overgang naar de titel “protestantse wijkgemeente” haar identiteit te borgen?
4. Op welke manier wenst de kerkenraad haar besluit te communiceren naar de gemeente en indien van toepassing haar andere communicatie-uitingen aan te passen.